

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

TAMPERE 16.3.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhlavuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Tampereen askeleet

Tampere on Pirkanmaan maakuntakeskus Näsijärven ja Pyhäjärven rannoilla ja yli 228 000 koti. Tampere lähikuntineen on Suomen toiseksi suurin kaupunkialue yli 313 000 asukkaan väkiluvullaan.

Maaliskuussa Tampereella kokoonnuttiin keskustelemaan Suomen ja oman alueen tulevaisuudesta 11 hengen voimin. Tilaisuuden isännöi Ahjolan opisto. Tilaisuuden koordinaattorina toimi opiston rehtori **Pilvi Mansikkamäki**.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Suunnittelupäällikkö **Marko Mäkinen** Pirkanmaan liitosta kertoi paikan päällä Pirkanmaan osaamisen ja työn tulevaisuudesta. Erityiseksi vahvuudeksi alustaja mainitsi alueen vahvan koulutusmaailman.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Kysymyksen äärellä keskusteltiin siitä, mitä on hyvä elämä ja mitä se on täällä meillä Suomessa. Mainintoja saivat naisen asema, turvallisuus, koulutusmahdollisuudet, sopiva määrä töitä ja riittävä palkka kaikille. Joku mainitsi, että Suomi on nopeimmin eriarvoistuvia maita. Koulutuksesta puhuttiin paljon. Koska koulussa tavoitetaan kaikki ikäluokastaan, pohdittiin, mitä juuri koulussa voitaisiin tehdä hyvän elämän eteen.

Elämäntaitoa ehdotettiin oppiaineeksi ja lisää avustavia resursseja, kuten maallikko-opettajia ja koulukummeja. Suosituimmaksi ehdotukseksi äänestyksessä nousi: ”Meidän tulee kasvattaa ja kannustaa lapsia rakkaudella omavastuiseen elämäntaitoon.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Kysymys johdatteli luonnonvarojen säästämisen ja kestävän kulutuksen äärelle. Todettiin, että tarvitsemme sen tietoisuuden lisäämistä, että olemme kaikki vastuussa ja samassa veneessä. Konkreettisesti tarvitaan kestävämpiä tavaroita ja vanhojen korjaamista suosivaa ajattelua ja toimintaa. Ratkaisuksi tarjottiin verotuksellisia keinoja, jotka tukevat näitä tavoitteita, esimerkiksi korjauspalveluiden alv:n pienentämistä.

Ympäristönsuojelun ja kestävän kehityksen keskeisenä tekijänä nähtiin sivistys ja siitä kumpuavat teot. Joku sanaili: ”Kun kuulen sanan pistooli, tartun sivistykseen.” Ratkaisuna keskustelijat äänestivätkin ideoistaan suosikiksi yhteiskunnalliseen sivistykseen liittyvän ehdotuksen: ”Talouden sijasta sivistys ohjaamaan yhteiskuntaa.”

Kolmanneksi kysyttiin: ”Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?”

Ratkaisun avaimena pidettiin paikallisuutta: lähipäättämistä, lähiruokaa, lähikulttuuria ja lähitaloutta. Tärkeänä pidettiin myös sitä, että paikallisuuden kehittäminen ei olisi patkähankkeiden varassa. Ihmisten tulisi oppia tuntemaan kunnalliset päätöksenteko- ja valitusprosessit sekä vaikuttaa entistä hanakammin myös paikallisjärjestöjen kautta.

Ratkaisuksi kysymykseen keskustelijat muotoilivat asukkaiden ja ympäristön hyvinvointia lisäävän ehdotuksen: ”Vaikutetaan kansalaisjärjestöjen kautta luonnon ja asuinympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseksi.”

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskustelutarjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella #100askelta

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Tampereen keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Koulun tuotava avustavia persoonia: maallikko-opettajat, koulukummit, työelämän mentorit.
- Elämäntaito oppiaineeksi.
- Meidän tulee kasvattaa ja kannustaa lapsia rakkaudella omavastuiseen elämänhallintaan.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Haastetaan suomalaiset talkoisiin istuttamaan puita ja/tai pensaita.
- Talouden sijasta sivistys ohjaamaan yhteiskuntaa.
- Ekologinen verotus: alv pienemmäksi ”korjaaville” palveluille, kuten suutari, ompelija.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Vaikutetaan kansalaisjärjestöjen kautta luonnon ja asuinympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseksi.
- Kampanja/jatkuva hanke: Tampere Skandinavian johtavaksi minimalistiksi.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämä
Bildningsalliansen